

En vildvuxen och sluttande tomt gör det svårare men inte omöjligt att skapa ett användbart uterum. Här gräver vi ut och bygger en **lækker lounge i lä av putsade skalblock på ett superstadigt underlag** av natursingel och sättsand.

LOUNGE MED SVÄVANDE TRAPPA

Murar

Eftersom vi har att göra med en tomt i flera nivåer krävs det en hel del grävning för att jämna till loungedelen. Vi hyr därför en minigrävare som kan ta bort lite av varje.

När området är helt jämnt gräver vi ut till ett fundament som ska bära de många skalblock som ska utgöra murverket.

Att släpa fram skalblocken är ett hårt arbete och mycket murbruk måste blandas för att fylla dem. Det är därför en stor fördel att ha hjälp av fler händer i den här delen av processen.



1
Tomten som vi bygger på är mycket kuperad. Eftersom vi vill skapa en loungeyta som ligger lägre än marken har vi valt att gräva ut för att skapa två nivåer: en för lounge och en för ett övre terrassområde.



2
Hyr en minigrävare och gräv ut till önskat djup. Gräv sedan en minst 90 cm djup och 20 cm bred ränna för fundamentet. Det är viktigt att du gräver minst 90 cm djupt eftersom detta är frostfritt djup.



Gör Det Själv



SVÅRIGHETSGRAD

Du måste vara en mångsidig gör-det-självare eftersom du kommer att gjuta, putsa och sätta plattor.

LÄTT

SVÅRT



TIDSÅTGÅNG

4-6 veckor.



PRIS

Ca 75.000 kronor för 30 m².



MATERIAL

- 6 ton singel, 32-64 mm
- 2 ton sättsand
- 15 säckar putsbruk, 0-2 mm, à 20 kg
- 250 säckar grovbetong à 20 kg
- Klinker
- Kullersten, 60-80 mm
- Armeringsjärn
- formbrädor
- Diffusionsöppen färg



SPECIALVERKTYG

- Minigrävare
- Betongblandare
- Markvibrator



Blanda säckarna med grovbetong med vatten tills konsistensen är som tjock gröt. Med tanke på mängden behöver du åtminstone en betongblandare, men du kan också välja att ringa en betongbil som kommer och pumpar ner betongen direkt i rännan. Detta är lite dyrare, men kommer att bespara dig mycket slit och arbetstimmar. Därefter sätts det första skiftet skalblock i lod och våg i den fuktiga betongen.

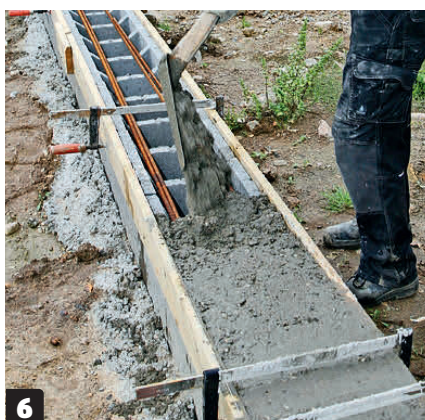


Sätt skalblocken i förband (förskjutna)

och armera konstruktionen genom att lägga armeringsjärn mellan varje skift. Armera också konstruktionen lodrätt med 2-3 meters mellanrum.



Ställ resten av skalblocken på plats så att muren kommer upp i önskad höjd. Vi bygger här in en odlingslåda i konstruktionen, så att vi får lite mer grönt i loungen.



Fyll blocken med samma slags betong

som användes till fundamentet. Buset ska dock vara mer flytande, eftersom det ska leta sig ända längst ner i blocken.



När betongen har härdat putsas muren med putsbruk, 0-2 mm, i tre omgångar. Det är viktigt att muren är helt slät och att eventuella betongrester knackas bort.

Putsning av murverk

Sockelputs består alltid av tre lager. Det första lagret är en mycket tunn blandning sockelputs, som i praktiken målas på med en kalkkvast. Nästa lager bör vara ca 3 mm tjockt och det sista lagret bör vara ca 7 mm tjockt.

Det är inte svårt, men det är viktigt att det första lagret sitter ordentligt, eftersom den tunna blandningen fungerar som en slags primer för nästa lager att fästa på.

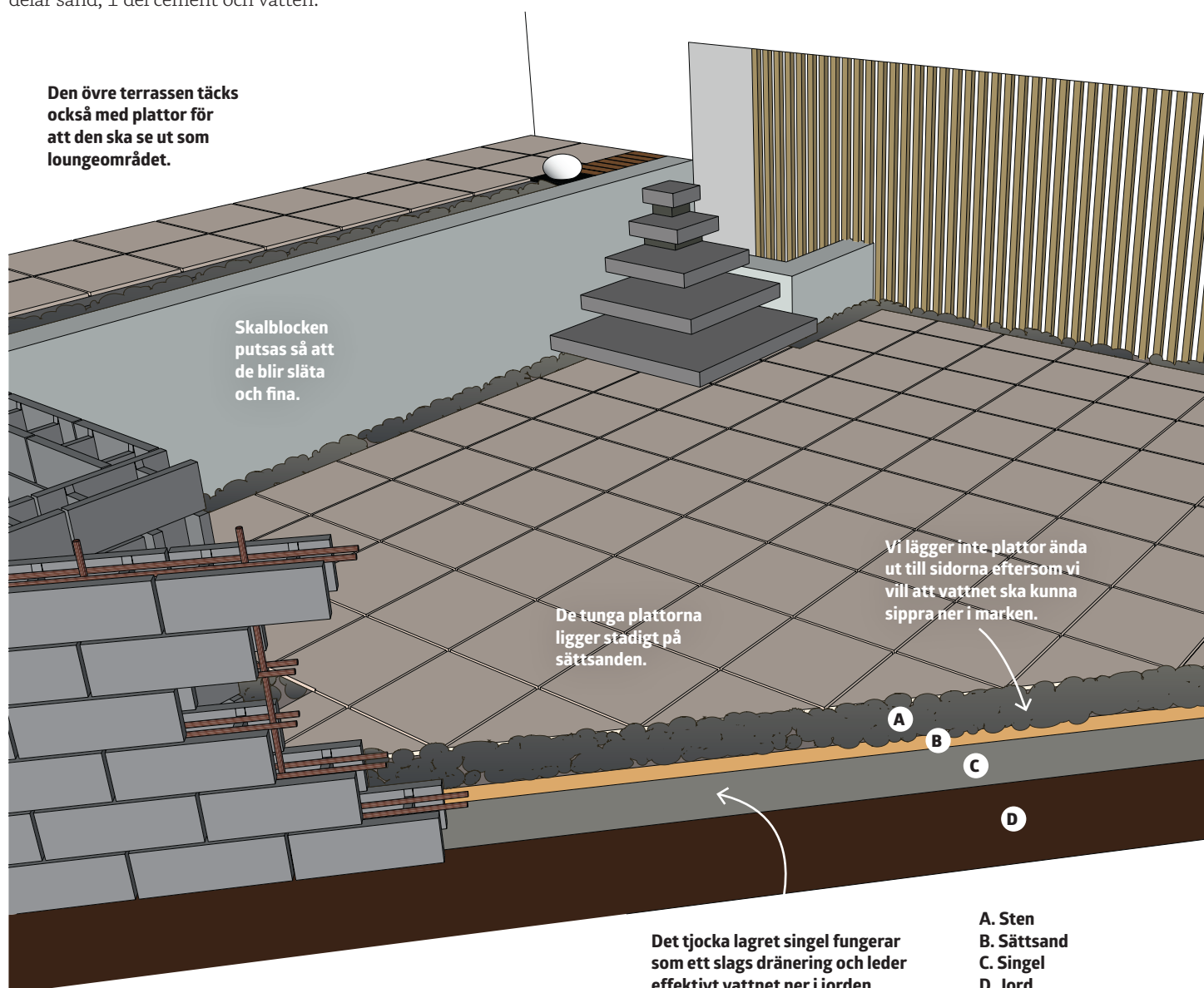
Vi använder färdigblandad sockelputs, 0-2 mm, eller cementputs, men om du vill blanda putsen själv behöver du 3 delar sand, 1 del cement och vatten.

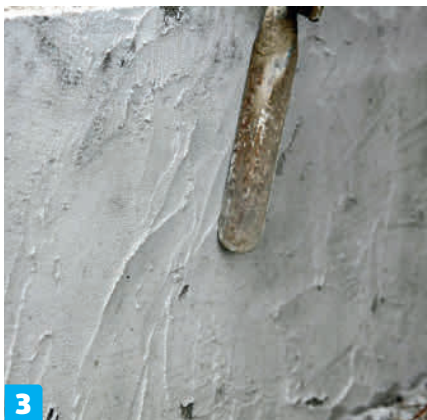


1 Blanda sockelputs med vatten och måla på putsen med en kalkkvast. Putsen ska ha konsistensen som tunn välling. Vi använder en färdig sockelputsblandning som bara behöver tillsättas vatten.

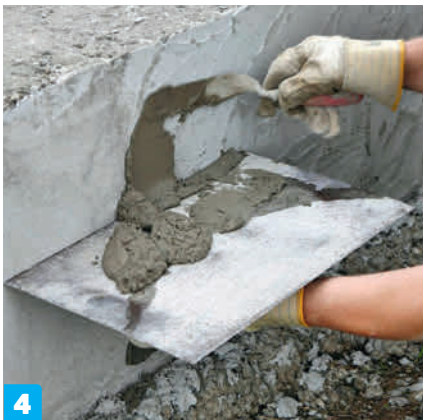


2 Omedelbart därefter påförs nästa lager (cirka 3 mm) som kastas på eftersom det säkerställer god vidhäftning. Lagret jämnas omedelbart till med baksidan av mursleven och får torka över natten.

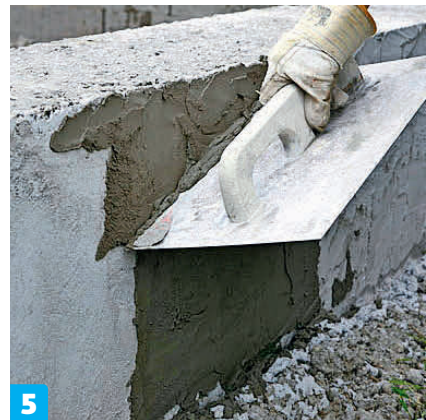




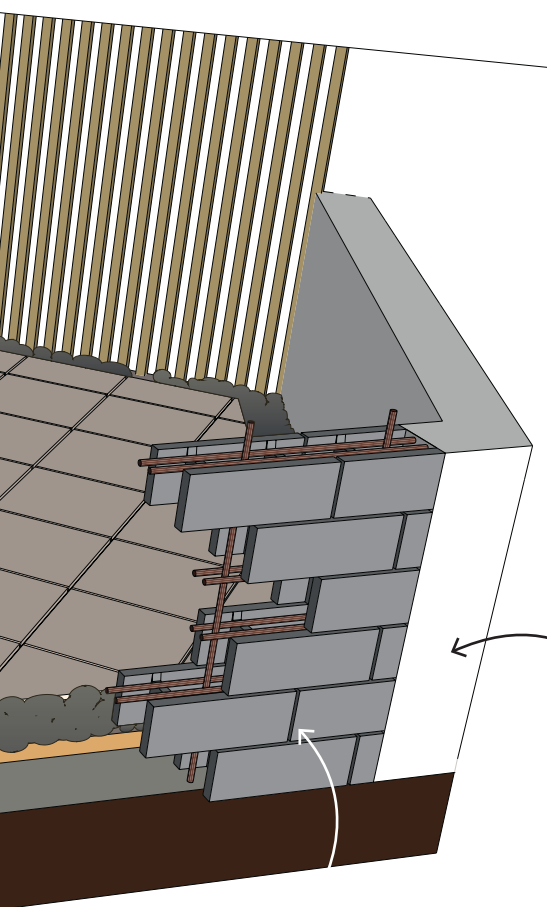
3 Dagen efter kan du ta bort de värsta klumparna och ojämnheterna, t ex med en mur- eller fogslev, men ytan får gärna vara ojämn/rå. Det är ett bra underlag för det yttersta lagret sockelputs.



4 Därefter påförs tredje lagret puts som ska vara cirka 7 mm tjockt. Bruket är lättast att arbeta med om det inte är för tunt. Det ska ha samma konsistens som en tjock gröt.



5 Jämna till putslagret med kanten på en glättbräda eller en rak vanlig bräda. Här gäller det att ta dra av det överflödiga bruket utan att göra onödiga fördjupningar.

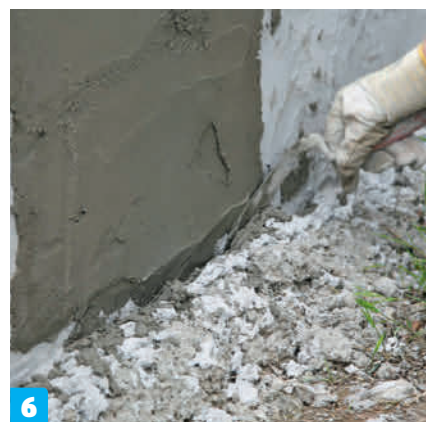


SAKER TAR TID

Att bygga en lounge av den här storleken är tufft. Du ska gräva, sprida och packa sand och singel samt lägga plattor och bygga väggar av skalblock.

När du är klar måste du också fylla skalblocken med bruk och putsa dem.

Det kräver en jäkla massa lyft och tar lång tid. Därför kan det vara en bra idé att ta hjälp av några goda vänner och utföra projektet i etapper. För det är inte hantverket som är den stora utmaningen utan den stora mängden slitsamt arbete.



6 Nederst jämnas lagret med mursleven så att det blir en bra (tät) avslutning in till fundamentet. Vatten får inte kunna tränga in bakom putslagret.

Utanför putslagret målar vi med en diffusionsöppen färg som är avsedd för utomhusbruk.

Genom att sätta skalblocken i förband (förskjutna) och förstärka dem både vertikalt och horisontellt, ser vi till att väggen inte rör sig en millimeter när den väl är fylld med bruk.



7 Putslagret ska sitta tills det är fast och torrt, men inte har härdat. Därefter putsas det med cirklande rörelser med en putsbräda. Och sedan är sockeln färdig.

Beläggning

Innan plattorna kan läggas ska underlaget byggas upp så att det inte sjunker och det hela "sätter sig" med åren.

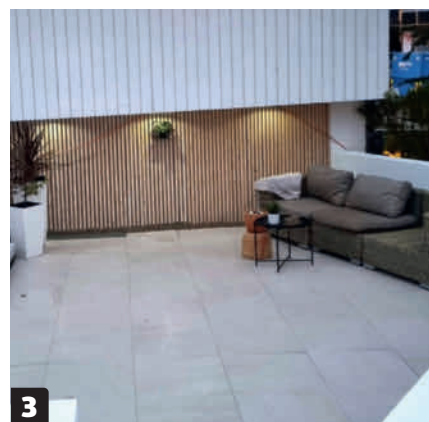
Vi lägger därför 30 cm singel, som vi sprider ut i ett jämnt lager och avslutar med ett par läkt som ledare och en rak bräda för att dra bort överflödiga sand.

Sanden packas sedan ordentligt med en markvibrator och ett 5 cm tjockt lager sättsand läggs ut. När utjämningen är gjord enligt samma princip kan de stora, tunga plattorna läggas en efter en. Vi lägger småsten runt kanten så att vattnet lätt leds ner till singellagret och vidare ner i jorden.



Fördela ett 30 cm tjockt lager singel och packa den hårt med en markvibrator. Lägg sedan ut ett 5 cm tjockt lager sättsand, dra bort överflödiga sand med hjälp av två långa ledare och en rak bräda och packa hårt. Vi gör inte fall eftersom vi vill att regnvattnet ska fördela sig jämnt längs väggarna och sippra ner genom det tjocka lagret singel och ner i jorden.

Lägg klinkerna på sättsanden och se till att de ligger helt tätt. Lägg ett lager småsten mellan murverket och utsidan av plattorna. Det ger en fin finish samtidigt som vatten lätt kan tränga igenom.



Lägg märke till att vi lägger klinkerna helt tätt. Det ska nämligen inte läggas fogsand mellan dem, vilket är fallet med klassiska stenterrasser och uppfarter där plattor, kullerstenar eller marksten används.

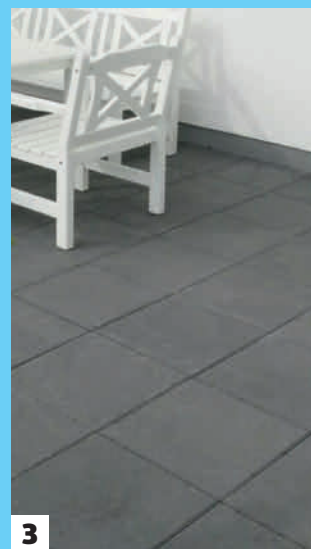
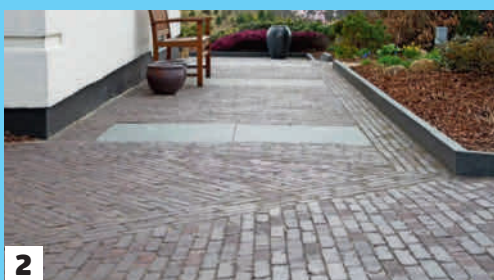
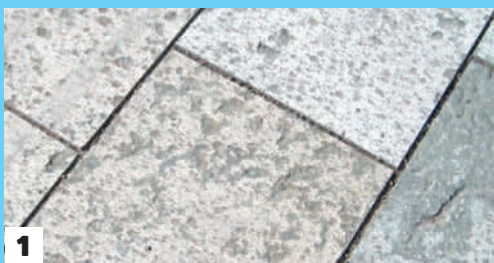
■ BELÄGGNING UTOMHUS

Det finns många alternativ när det gäller markbeläggning utomhus. Följande plattor är möjliga val om du har ett underlag av sättsand, vilket är det vanligaste.

1. Ölandssten består av kalksten och ger ett vackert, naturligt utseende. Plattorna är vanligtvis 4 cm tjocka, 40 cm breda och mäter mellan 40 och 80 cm i längd. Kostar från 1.500 kronor per m².

2. Holmegaardsten är ett slags marksten som får sin slitna yta genom att stenen tumlas. Stenarna mäter 14 x 21 x 5 cm och kostar från 269 kr per m².

3. Betongplattor är det klassiska valet som passar till de flesta utomhusmiljöer. Plattorna mäter 40 x 40 x 5 cm och kostar från 150 kronor per m².

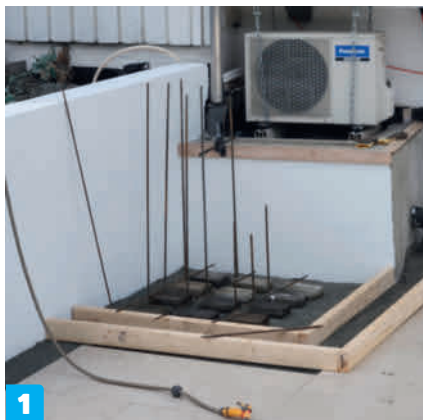


Trappa

För att det ska vara lätt att ta sig ner till loungen har vi gjutit en trappa i ena hörnet som leder upp till den övre terrassen, som vi har byggt i samma stil.

Trappan, som är projektets höjdpunkt, är gjuten i betong med svävande steg och kräver inget underhåll. Vi började nerifrån och använde kraftiga formar för att gjuta ett steg i taget och såg till att varje steg vilade på ett något mindre betongsteg. Den konstruktionen ger det svävande utseendet.

Sist men inte minst armerade vi betongen både vertikalt och horisontellt med massor av armeringsjärn.



1

Bygg en gjutform av formbrädor på samma sätt som på ritningen här under. Blanda gjutbetongen med vatten till en tjock gröt. Håll betongen i formen och dra av den med en rak bräda.



2

När det första steget har härdat över natten byggs en gjutform efter samma princip, bara lite mindre. Fyll den med betong och dra av den med en bräda. Kolla efterhand att stegen blir vågräta.



3

Upprepa processen med att fylla betong i gjutformen och låt det härdas över natten. Det är viktigt att trappstegen är helt vågräta eller lutar något utåt för att förhindra att vatten samlas längst in på trappstegen.



4

Fortsätt efter samma princip tills du har gjutit alla steg. I vårt fall tog det fem dagar. Det lönar sig därför att börja arbeta med trappan samtidigt som du till exempel sätter plattor.

TRAPPANS UPPBYGGNAD

